

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۳/۰۹/۱۶

آصف بهاند

د نړيوالو بشري مرستو کمېدل

او د خوارو خلکو کېرېدل

د لورې ځونامي

شپېر دېرشمه برخه

په افغانستان کې د بې کاري، بې وزلي او فقر کچه لوړه شوې ده، چې لوړه د همدې حالتونو زېږنده ده. د لورې په برخه کې د ټولو شته ستونزو په توره تاريخه کې کله ملگري ملتونه د مرستې وعدې کوي او وايي چې: له اړو افغانانو سره يې د ژمنيو مرستو پلان چمتو کړی. نور حال په دې رپوټ کې:

«په افغانستان کې د ملگرو ملتونو د بشري مرستو د همغږۍ اداره اوچا په يوه رپوټ کې ويلي د دوی څېړنېلو هغه سيمې په گوته کړي چې خلک په کې د نورو پرتله ډېر زيانمنونکي دي او د ارزونو له مخې يې ۱۳۷ ولسواليو ته لومړيتوب ورکړي چې له اکتوبر نه تر دسمبر مياشت پورې به په کې بشري مرستې پر خلکو ویشل شي.

تر اوسه دا نه ده روښانه شوې چې په دې ولسواليو کې کومې شاملې دي، خو يوازې دومره يادونه شوې چې هغه ولسوالۍ په کې شاملې دي چې په ژمي کې د واورو له امله ورته غځېدلي لارې بندېږي.

د پاڼو شمېره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په خيږ و لولئ

رپوټ زياتوي چې دغه لومړيتوب د تېرو کلونو تجربو او په دغو ولسواليو کې د شته خطرونو په پام کې نيولو سره ورکړل شوی دی. دغه راز ويل شوي چې له دې ولسواليو وروسته ۲۶۴ نورې ولسوالۍ دي چې بشري مرستو ته د خلکو اړتيا په کې د مينځنۍ کچې ده.

اوچا ويلې په پام کې لري چې د ژمي له رارسېدو مخکې اړو خلکو ته تودې جامې، کمبلې، خوراکي توکي، روغتيابي کڅوړې او نور ورسوي.

د ملگرو ملتونو په وينا په افغانستان کې ميليونونه وگړي بشري مرستو ته په داسې حال کې اړ دي چې طبيعي پېښو لکه سيلابونو او وچکالۍ په څېر حالت هم خپلي او ترڅنگ يې بنځي له کار کولو منع کړای شوي دي. ډېر ځله له بي بي سي په خبرو کې هم گڼ شمېر افغانان له بي روزگاري، لوړې او گڼو نورو ستونزو سرټکوي...

د اوچا په وينا په افغانستان کې ټول ۲۹ اعشاره دوه ميليونه وگړي بشري مرستو ته اړتيا لري خو دوی د خپل پلان له مخې غواړي چې ۲۱ اعشاريه درې ميليونه وگړو ته بشري مرستې ورسوي او د دې لپاره په ټوله کې ۳ اعشاريه ۲۳ مليارډو ډالرو ته اړتيا لري.»

او کله بيا داسې حالت هم راځي چې د لوړې خونامي په مخنيوي کې نړيوال نه يوازې نوې مرستې نه کوي، بلکې خپلې کړې ژمني هم نه ترسره کوي، هره ورځ بد خبرونه او د مرستو بندېدل دي څو سرليکونو ته پاملرنه وکړي:

بي بي سي پښتو:

«د خوړو نړيواله اداره افغانستان کې ۲ ميليونو نورو اړمنو خلکو سره خوراکي مرستې بندوي.»

بي بي سي پښتو:

«د خوړو نړيوال پروگرام: بنيادي افغانستان کې د اړمنو کسانو شمېر نور هم زيات شي.»

تاند:

«د خوړو نړيوال سازمان: افغان ماشومان په نهرو گېډو بنوونځيو ته ځي.»

بي بي سي پښتو:

«سېف دې چلډرن: له هرو څلورو درې افغان ماشومان د تېر کال پرتله لږ خواړه لري.»

تاند:

«۱۵ ميليونه افغان اړمن د مرستو درېدو خطر سره مخ دي.»

تاند:

«قرآستان: افغانستان کې لوړه او اقتصادي ناوړين د سيمي ثبات گواښي.»

تاند:

«د جاپان سفير: د افغانانو ژوند عادي حالت ته ستون شوی، خو ټول په ډوډۍ پسې سرگردانه دي.»

بي بي سي پښتو:

«بريتانيا خپله بهرنۍ مرسته کموي؛ پر افغانستان ۷۶ سلنه کمېږي.»

تاند:

«سويډن کمېټه: د قرآن سپکاوی غندو، کاربندول مو افغان بېوزلان اغېزمنوي.»

تاند:

«سره صليب: ډېرې افغان کورنۍ خپلې لومړنۍ اړتياوې نه شي پوره کولای.»

د پاڼو شمېره: له 2 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دلېکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په څير و لولئ

بي بي سي پښتو:

«يونېسف: افغانستان کې ۲۸ ميليونه خلک مرستو ته اړتيا لري؛ نړيوال بانک وايي د ټوکو بېي بني شوي.»

تاند:

«د خوړو نړيوال سازمان: ۱۵ ميليونه افغانان خوندي خوړو ته لاسرسی نه لري.»

د بي بي سي په يوه تازه راپور کې ويل شوي دي چې: «د خوړو نړيوال سازمان وايي، د بودیجې د سخت کمښت له امله به روانه مياشت په افغانستان کې ۲ ميليونو نورو اړمنو کسانو سره خوراكي مرستې بندې کړي»

د دې خبر په اورېدو سره خلک سخت اندېښمن شوي دي چې هيلې يې د خوړونړيوال سازمان په مرستو پورې تړلي دي. د بي بي سي په ياد رپوټ کې د خلکو اندېښنو ته داسې اشاره شوې ده:

«له دې سره د هغو اړمنو کسانو شمېر چې دغه نړيوال خيريې بنسټ پرې خوراكي مرستې بندې کړي، لس ميليونو کسانو ته ورسېد.»

په افغانستان کې د طالبانو له بياځل واکمنۍ راهيسې په دغه هېواد کې د بې وزلي کچه لوړه شوې چې له امله يې ډېرو اړمنو نړيوالو بشري مرستو پورې د ژوند هيلې غوټه کړې دي.

د کابل ښار اوسېدونکي بابا کریم له بي بي سي سره په خبرو کې وويل، که د خوړو نړيوال سازمان يې د خوراكي ټوکو په برخه کې لاسنيوی ونه کړي، کورنۍ يې به يې له کړاو سره مخامخ شي:

"هغوی يوازې دوه ځلي له ما سره مرسته کړې ده. هر ځل يې ۳۵۰۰ افغانۍ نغدې راکړې دي. پيسې ډېرې نه وي، خو په کافي اندازه منصفانه وي. له دويم ځل پيسو اخيستلو وروسته يې را ته وويل چې مرسته نوره بنده شوه.

زه ډېر اندېښمن چې څه به کوو؟ له کومه وخته چې د خوړو نړيوال سازمان مرستې بندې شوي، ټوله شپه ويښ يم او د خپلو بچيانو راتلونکي ته اندېښمن يم."»

اوس که نړيواله ټولنه، په تېره خيريې موسسې په ريښتيا خپلې مرستې ودروي، نو د هغو ميليونو افغانانو د ژوند مسأله به څنگه شي چې همدا اوس نه کار لري، نه زيرمه لري او...

ايا د نړيوالو له خوا د دې مرستو درول به په افغانستان کې د بشري ناورين لمن پراخه نه کړي؟

د پاڼو شمېره: له 3 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دلېکنې دلېکنيزې بني پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په ځير و لولئ